

STOWARZYSZENIE FILMOWCÓW POLSKICH
Związek Autorów i Producentów Audiowizualnych – ZAPA

Warszawa, dnia 19 stycznia 2024 r.

Szanowna Pani

Katarzyna Bis-Płaza

Dyrektor Departamentu Projektów i Strategii

Ministerstwo Cyfryzacji

ul. Królewska 27, 00-060 Warszawa

Szanowna Pani Dyrektor,

w odpowiedzi na ogłoszone przez Ministerstwo Cyfryzacji konsultacje założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw wdrażającej *rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE* (Akt o usługach cyfrowych – dalej jako: „DSA”), dalej jako „Założenia”, przedstawiam następujące stanowisko.

Na wstępie pozytywnie należy ocenić założenie, że przepisy służące zapewnieniu skutecznego stosowania DSA w polskim porządku prawnym powinny być zawarte w jednej odrębnej ustawie zmieniającej jednocześnie ustawę z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną. Pozwoli to na uchylenie przepisów tej ustawy sprzecznych z przepisami DSA, a zamieszczenie przepisów służących wdrożeniu DSA w jednym akcie prawnym ułatwi ich stosowanie i spójną wykładnię uwzględniającą cel przyjęcia tej regulacji.

Jednocześnie, ze względu na fakt, że wdrożenie do polskiego porządku prawnego przepisów *dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2019/790 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym oraz zmiany dyrektyw 96/9/WE i 2001/29/WE* jest przedmiotem odrębnego projektu ustawy, niezbędne jest zapewnienie wzajemnej spójności przy pracach nad oboma projektami.

Ze względu na ogólny charakter założeń projektu ustawy Stowarzyszenie Filmowców Polskich zastrzega, że pełne stanowisko złoży na etapie prezentacji projektu ustawy. Na obecnym etapie chcemy zwrócić uwagę na kwestie związane ze zwalczaniem nielegalnych treści stanowiących nieuprawnione wykorzystanie materiałów chronionych prawem autorskim oraz wykorzystania doświadczenia i kompetencji organizacji zbiorowego zarządzania w tym obszarze.

W szczególności, w naszej opinii, w zarysowanej w założeniach projektu ustawy procedurze ubiegania się o **przyznanie statusu zaufanego podmiotu sygnalizującego, powinien być uwzględniony tryb uzyskania takiego statusu przez organizacje zbiorowego zarządzania.**

Zgodnie z przedstawionymi założeniami przyznanie statusu zaufanego podmiotu sygnalizującego dokonywane jest w oparciu o kryteria określone w przepisach DSA, w drodze decyzji administracyjnej. Zgodnie z art. 22 DSA podmiot ubiegający się o taki status powinien dysponować szczególną wiedzą ekspercką i kompetencjami do celów wykrywania, identyfikowania i zgłaszania nielegalnych treści, być niezależny od dostawców platform internetowych oraz podejmować działania mające na celu dokonywanie zgłoszeń w sposób dokładny i obiektywny oraz z zachowaniem należytej staranności.

Ustawodawca krajowy nie może modyfikować przesłanek określonych w DSA, natomiast w naszej opinii, dla skutecznego stosowania tych przepisów w zakresie zwalczania naruszeń w zakresie prawa autorskiego powinien przewidzieć ułatwienia w uzyskiwaniu takiego statusu przez organizację zbiorowego zarządzania, które uzyskały zezwolenie na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi. Takie rozwiązanie mogłoby opierać na proponowanym w założeniach projektu ustawy współdziałaniu organów administracji publicznej.

Należy przy tym zauważyć, że w przypadku organizacji zbiorowego zarządzania, w postępowaniu dotyczącym udzielenia zezwolenia minister właściwych do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, bada rękojmię należytego wykonywania zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi. Organizacje zbiorowego zarządzania mają także przyznany ustawowy status pokrzywdzonego we wszystkich sprawach o przestępstwa polegające na naruszeniach prawa autorskiego.

Przechodząc do kwestii, które nie zostały ujęte w Założeniach, zwracamy uwagę na problem niezwykle istotny dla twórców i producentów utworów audiowizualnych reprezentowanych przez Stowarzyszenie Filmowców Polskich, a także całego środowiska kreatywnego. Jak wynika z przepisów DSA, nakazy podjęcia przez dostawców usług pośrednich działań przeciwko określonej nielegalnej treści są wydawane na podstawie prawa krajowego, a DSA określa tylko warunki minimalne, które nakazy te powinny spełniać. W naszej ocenie w zakresie zwalczania naruszeń praw własności intelektualnej prawidłowa realizacja przepisów DSA w Polsce (w tym art. 9 DSA) będzie znacznie utrudniona, o ile nie niemożliwa. Wynika to z braku implementacji do polskiego porządku prawnego art. 8.3 *dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/29/WE z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i praw pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym*. Zgodnie z tym przepisem państwa członkowskie powinny zapewnić, aby podmioty praw autorskich mogły wnioskować o wydanie nakazu przeciwko pośrednikom, których usługi są wykorzystywane przez stronę trzecią w celu naruszenia praw autorskich lub pokrewnych. **Dokonanie implementacji art. 8.3 dyrektywy 2001/29/WE przy okazji wdrożenia DSA jest zatem niezbędne do zapewnienia prawidłowego stosowania tego rozporządzenia w Polsce, o co apelujemy.**

Z wyrazami szacunku